

Акsubай муниципаль
районы Иске Татар
Әдәмсуы авыл жирлеге
Советы

Совет Старотатарско-
Адамского сельского
поселения Аксубаевского
муниципального района

423055 Республика Татарстан Аксубаевский район с. Старый Татарский Адам
ул. Центральная дом 20

Тел. (8-84344-4-35-84) ОГРН 1021605359610,
ОКПО 27839564, ИНН/КПП 1603000965/160301001
E-mail: Stadam.Aks@tatar.ru

КАРАР

№ 24

2021 елның 09 августы

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Татар Әдәмсуы авыл
жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә
көрмәгән яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, Россия Федерациясенең «Россия Федерациясендә
жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә
131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Әйләнә-тирәлекне саклау турында» 2002 елның 10
гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районы Иске Татар Әдәмсуы авыл жирлеге территориясендә Россия
Федерациясәдәүләт урман фонды жирләренә көрмәгән яшел үсентеләрне рациональ
файдалану, саклау һәм яңадан торгызу максатларында Татарстан Республикасы Аксубай
муниципаль районы Иске Татар Әдәмсуы авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Иске Татар Әдәмсуы авыл
жирлеге территориясендә Россия Федерациясәдәүләт урман фонды жиренә көрмәгән
яшел үсентеләрне кисү тәртибе турындагы нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.
2. Өлеге карарны авыл жирлегенең мәғлүмат стендларында, Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында: [http://
Aksubayevo.tatarstan.ru](http://Aksubayevo.tatarstan.ru) урнаштыру юлы белән халыкка игълан итәргә һәм Татарстан
Республикасы хокукый мәғлүматының рәсми порталында: <http://pravo.tatarstan.ru>
бастырып чыгарырга.
3. Өлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемә алам.

Аксубай муниципаль районы
Иске Татар Әдәмсуы авыл жирлеге башлыгы
Совет Рәйесе

Э.М.Хеснуллина

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Татар
Әдәмсуы авыл җирлеге Советының
09.08.2021 № 24 карарына кушымта

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Татар Әдәмсуы авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә кермәгән яшел үсентеләр кисү тәртибе турында
НИГЕЗЛӘМӘ

1. Төп төшенчәләр.

Өлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

Яшел үсентеләр - агач, куак һәм үлән үсә торган табигый һәм ясалма үсемлек (шул исәптән парклар, скверлар, бакчалар, газоннар, чәчәкләр, шулай ук аерым торучы агачлар һәм куаклар).

Табигый территорияләр - бердәм географик (климат) шартларда формалашкан җир рельефының, туфракның, үсемлекләренң билгеле бер тиналарын үз эченә алган хужалык ашчәнлеге белән кагылмаган яисә аз кагылган территорияләр.

Яшелләндерелгән территорияләр - табигый барлыкка килгән үсемлекләр участкалары, ясалма яшелләндерү объектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге җирләренң 50 проценттан да ким булмаган өлеше үсемлекләр капламы белән мәшгуль булган аз төзелгән участкалары.

Урман территорияләре - төрле функциональ билгеләнештәге табигый территорияләр участкалары, алар табигый барлыкка килгән урман үсемлекләре белән капланган.

Агач - 5 см диаметрлы төгәл гәүдәле, 1,3 м биеклектә, үсентеләрдән тыш, үсемлек. Куак - күпеллык күпботаклы (агачтан аермалы буларак) үсемлек, ул туфрак өслеге янында ботаклана.

Үлән капламы - газон, табигый үлән үсемлеге.

Үсентеләр - нинди дә булса урында үсә торган үсемлекләр, куаклар.

Яшеллек массивы - бердәм үсентеләр үсә торган урын барлыкка китерүче 50 данәдән дә ким булмаган (15 яшьтән өлкәнрәк) агач үсә торган территория участогы.

Яшел үсентеләргә зыян китерү - аларның үсешен туктату, шул исәптән ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, тамырның бөтенлеген, тере туфрак катламын бозу, яшел үсентеләрне яисә тамыр зонасындагы туфракны зарарлы матдәләр белән пычрату, үт төртү яки башка йогынты ясау. Яшел үсентеләрне юк итү (югалту) - яшел үсентеләрне кисү яки башка зыян китерү, аларның үсешен туктату.

Компенсацион яшелләндерү - юк ителгән яки зарарланган 2 коэффициент белән яшел утыртмаларны яңадан җитештерү.

2. Яшел үсентеләрне саклауның төп принциплары.

Муниципаль бермәлек территориясендә үсүче яшел үсентеләр саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләренә үти һәм сакланырга тиеш.

2.1. Муниципаль бермәлек территориясендә (авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) сакланырга тиеш (авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләрдән тыш):

2.2. Муниципаль берәмлек территориясендә яшел утыртмаларның сакланышын һәм үсешен тәэмин итү буенча бурычлар оешма – оешмаларның житәкчеләренә үзләре белдергән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән кишәрлекләрдә йөкләнә:

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан жир кишәрлекләрен кулланучылар һәм арендаторлар яшел утыртмаларның сакланышын тәэмин итәргә, яшел үсентеләрне тиешенчә карарга тиешләр.

2.4. Авыл жирлеге территориясендә хужалык, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәп башкарыла.

2.5. Төзелеш, хужалык һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документларында яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дәрәс белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулы бәяләү булырга тиеш.

2.6. Яшел үсентеләр яшәешен тәэмин итү белән бергә яшел территорияләренә һәм яшеллек массивларны куллану рәхсәт ителми.

3. Яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) кисү тәртибе

3.1. Муниципаль берәмлек территориясендә яшел үсентеләрне үз белдегәң белән кисү тыела

3.2. Муниципаль берәмлек территориясендә агач һәм куакларны кисү рәхсәт нигезендә башкарыла. Кисүгә рәхсәт Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Татар Әдәмсуы авыл жирлеге башкарма комитеты күрсәтмәсе рәвешендә рәсмиләштерелә.

Рәхсәт бирү тәртибе Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Татар Әдәмсуы авыл жирлеге башкарма комитеты карары белән расланган агач һәм куаклар кисүгә, кронлауга яки утыртуга рәхсәт бирү буенча муниципаль хезмәт күрсәтүнең административ регламенты белән билгеләнә.

Рәхсәт бирү гариза бирүченең салымнар, жыемнар, иминият взнослары, пенялар, штрафлар, процентлар түләү буенча бурычы булмаганда, Россия Федерациясенәң Салымнар һәм жыемнар турындагы законнары нигезендә түләнергә тиеш (авария хәлләренә бәйлә очрактардан тыш).

3.3. Яшел үсентеләр кисүгә рәхсәт алу өчен гариза бирүче Татарстан Республикасы Иске Татар Әдәмсуы авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе исеменә тиешле форма буенча гариза бирә (1нче кушымта), анда утыртмаларның саны, атамасы, аларның торышы, чикләнгән кисү урыны һәм аны нигезләү күрсәтелергә тиеш. Гаризага түбәндәге документлар теркәлә:

3.3.1. Шәхесне раслаучы документлар;

3.3.2. Вәкилнең вәкаләтләрен раслаучы документ (әгәр гариза бирүче исеменнән башка бер вәкил гариза бирсә);

3.3.3. Киселергә тиешле яшел үсентеләрне төшерү белән яқындагы корылмаларга яки башка юнәлешләргә кадәр жир кишәрлеге схемасы;

3.3.4. Әгәр жир кишәрлеге Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрында теркәлмәгән булса, жир кишәрлегенә хокук билгели торган һәм хокук раслый торган документларның расланган күчермәләре;

3.3.5. Биналар һәм корылмалар төзегәндә габаритларга эләгә торган яшел үсентеләр киселгән очракта, расланган проект документлары;

3.3.6. Кагыла торган территорияләр хужалары белән яшел үсентеләрне кисү һәм күчереп утырту шартларын килештерү;

3.3.7. Утыртканда яисә яңадан күчереп утыртканда инженерлык челтәрләре вәкилләре белән жир эшләрен башкаруга ордер ачу белән килешү;

3.4. Татарстан Республикасы Иске Татар Әдәмсуы авыл жирлеге башкарма комитеты сорау язуы-хат алынганнан соң, гариза бирүчегә әлеге төр эшләренә башкаруга рәхсәт алган махсуслаштырылган оешмага мөрәҗәгать итәргә киңәш итә:

3.4.1. яшел утыртмаларның санау исемлеге;

3.4.2. агач-куак кисәргә тиешле агач утыртмаларының санын, төрен, категориясен билгеләү максатларында төзелә торган яшел үсентеләрне натураль тикшерү акты;

3.4.3. киселгән агач өчен түләүне (түләү) исәпләү. Киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясә Хөкүмәтенең 2007 елның 22 маендагы 310 номерлы карары белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләрне башкару Гариза бирүче хисабына башкарыла.

Рөхсәтнең гамәлдә булу срогы-90 көн

3.5. Татарстан Республикасы Иске Татар Өдәмсуы авыл җирлеге башкарма комитеты гариза бирүченең гаризасы, яшел үсентеләрне техник тикшерү акты, киселгән агач өчен бәяне (түләү) исәпләү, авыл җирлеге территориясендә яшел үсентеләр кисүгә рөхсәт бирү турында район Татарстан Республикасы Иске Татар Өдәмсуы авыл җирлеге башкарма комитеты җитәкчесә карары проектын эзерли.

Яшел үсентеләрне кисүгә рөхсәт алу срогы-17 эш көненнән дә артмый;

3.6. Эшләрне башкаруга рөхсәт алган очракта, Гариза бирүче өлеге Нигезләмә нигезендә яшел үсентеләр кискән өчен түләүләрне кертәргә һәм компенсацион яшелләндерүне үткөрүне раслаучы документлар тапшырырга тиеш.

3.7. Агач һәм куак кискән өчен түләү Гариза бирүче тарафыннан Муниципаль бермәлек бюджетына күчәрелә.

3.8. Яшел үсентеләрне кисү эшләре билгеләнгән нормаларга һәм кагыйдәләргә туры китереп, Гариза бирүче акчасы хисабына башкарыла. Агач кисү бары тик аттестацияләнгән белгечләргә генә рөхсәт ителә.

3.9. Киселгән яшел үсентеләрне һәм киселгән калдыкларны кисү, төяү һәм чыгару эшләре Гариза бирүче хисабына башланган көннән өч көн эчендә башкарыла. Киселгән яшел үсентеләрне һәм эш урынында киселгән калдыкларны саклау тыела.

3.10. Газон, яшел үсентеләр киселгән урынга якин территориядә зыян күргән очракта, эш башкаручы аларны территория хужасы һәм контрольлек итүче органнар белән аларның компетенциясә чикләрендә килештерелгән вакытта, ләкин зыян килгән мизгелдән ярты елдан да соңга калмыйча, мәҗбүри торгыза

3.11. Агач кискән өчен түләүне башкармыйча, агач һәм куакларны кисү Татарстан Республикасы Иске Татар Өдәмсуы авыл җирлеге башкарма комитеты тарафыннан түбәндәге очракларда рөхсәт ителә:

3.11.1. яшел үсентеләрне кисү, тәрбияләү, санитар кисүләр һәм реконструкция;

3.11.2. авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән җир асты коммуникацияләрен һәм капитал инженерлык корылмаларын ремонтлау;

3.11.3. әгәр дәүләт эпидемиология күзәтчеләге бәяләмәсә булса, торак һәм җәмәгать биналарында ут режимын бозучы агач һәм куакларны кисү;

3.11.4. җимерелү куркынычы тудыра торган авария (коры-сары) агачлар һәм куаклар кисү.

3.12. Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел үсентеләр кисүне гамәлгә ашыручы Гариза бирүчегә Татарстан Республикасы Иске Татар Өдәмсуы авыл җирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсациялә яшелләндерүне үткөрергә кирәк.

3.13. 2нче кушымта нигезендә комиссия тикшерүе нигезендә авария, коры-сары һәм куркынычсызлыкка куркыныч тудыручы яшел үсентеләр киселә.

3.14. Яшел үсентеләрне санкциясез кисү яки юк итү дип түбәндәге очраклар таныла:

3.14.1. рөхсәтсез яки рөхсәт ителгән агач һәм куакларны кисү, әмма рөхсәттә күрсәтелгән урында, түгел, күрсәтелгән агач токымнары түгел;

3.14.2. ут төртү яки ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агач һәм куакларны юк итү яки зыян китерү;

3.14.3. көүсәне уратып алу яисә бозу;

3.14.4. үсентеләрнең үсешен туктагу китергән агач һәм куакларга зыян салу;

3.14.5. агач һәм куакларга агынты сулар, химик матдәләр, калдыклар белән зыян китерү

н. б. шундый очраклар;

3.14.6. үз белдегеч белән корыган агачларны кисү:

3.14.7. Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган агач һәм куакларга башка төрле зыян китерү.

4. Компенсацион яшелләндерү.

4.1. Компенсацион яшелләндерү рөхсәт ителгән агач кисү, законсыз рәвештә яшел үсентеләрне зарарлау яки юк итү очракларында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү агачлар, куаклар һәм газоннар утырту очен туры килә торган, әмма яшел үсентеләрне зарарлау яки юк итү факты билгеләнгәннән соң бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

4.2. Компенсацион яшелләндерү гражданның яисә юридик затларның, Яшел утыртмаларга зыян килгән яисә юкка чыгарылган хокукка каршы гамәлләр нәтижәсендә яисә мәнфәгатьләрендә яисә нәтижәсендә башкарыла.

4.3. Элеге Нигезләмә нигезендә яшел үсентеләргә китерелгән зыян натураль рәвештә кайтарылырга тиеш-компенсацион яшелләндерү: 2 коэффициент белән юкка чыгарылган яшел үсентеләрне яңадан торгызу.

5. Яшел үсентеләрне саклау шәһәр төзелеште эшчәнлеген гамәлгә ашырганда

5.1. Муниципаль берәмлектә шәһәр төзелеште эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәү белән алып барыла.

5.2. Яшелләндерелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре аларның максатчан билгеләнеше белән бәйлә булмаган төзелеш һәм кулланылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел үсентеләр биләгән жир кишәрлекләрендә төзелеште оештырганда, проект алды документларында киселәргә тиешле яшел үсентеләрне бәяләү булырга тиеш. Бу очракларда зыянны каплау элеге Нигезләмәнең 2 һәм 3 булекләрендә билгеләнгән тәртиптә агач киселгән өчен түләүне алдан кертү бәл компенсация яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Яшел үсентеләрне саклау эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда.

6.1. Яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда Иске Татар Әдәмсуыявыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәтеннән башка сәүдә һәм башка эшмәкәрлек эшчәнлеген, эшмәкәрлек эшчәнлеген алып бару өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

Яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшмәкәрлек эшчәнлеген, палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда, яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда шартлаткыч, утлы һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, Үз артына яшел үсентеләргә зыян китерергә яки юк итәргә сәләтле башка гамәлләр тыела.

7. Административ җаваплылык.

7.1. Элеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы.

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Татар Әдәмсуы авыл җирлеге территориясендә РФ дәүләт урман фонды җирләренә кермәгән яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәгә 1 нче кушымта

Татарстан Республикасы _____ муниципаль районы
_____ авыл җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе

_____ (оешманың исеме мен күрсәтергә яки Ф. И. А., адрес)

_____ авыл җирлеге

территориясендә агач-куак кисүне чикләүче
ГАРИЗА

Агач, куак, агач-куак кисүне рөхсәт итүгезне сорыйм (кирәгенең астына сызарга)

_____ (оешманың исеме мен яки Ф. И. А. күрсәтергә һәм җир кишәрлегенә хокук төрен күрсәтергә) һәм әлеге җирдә _____

(торак пунктны күрсәтергә)

Җир кишәрлеге түбәндәге агачлар булу белән характерлана:
агачлар _____ данә

куаклар _____ данә

Җир кишәрлеген үзләштерү һәм төзекләндерү барышында агач кискән өчен түләү башкарырга һәм дендроплан нигезендә агач-куак үсентеләрен компенсацияләп утыртырга сүз бирәм.

Гариза

бирүче:

_____ (Ф.И.А. тулысынча)

Гариза бирү көне: « _____ » _____ 20 ____ ел

Имза: _____

Кушымта:

1. Беренчел-рөхсәт документлары.

2. Агач кисүне күздә тоткан яшел утыртмаларның төре һәм саны күрсәтелгән җир кишәрлеге планы.

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Татар Әдәмсуы авыл җирлеге территориясендә РФ дәүләт урман фонды җирләренә кермәгән яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәгә 2 нче кушымта

Яшел үсентеләрне киселергә тиешле дип тану турында
АКТ

Татарстан Республикасы _____ муниципаль районы
авыл җирлеге башкарма комитеты.

« _____ » _____ ел.

Комиссиянең составы:

1. _____
(Ф. И. А., вазифа)

2. _____
(Ф. И. А., вазифа)

3. _____
(Ф. И. А., вазифа) комиссия яшел үсентеләрне тикшерде

Тикшерү нәтижеләре буенча түбәндәгеләр ачыкланды:

_____
_____

Нәтижә: _____

_____

Комиссия эгъзалары:

1. _____

(имза) (Ф. И. А.)

2. _____

(имза) (Ф. И. А.)

3. _____

(имза) (Ф. И. А.)